

‘Βάλτωσε’ ο νομαρχιακός σχεδιασμός για τη διαχείριση στερεών αποβλήτων

Ο νομός Θεσσαλονίκης, αν και ο μεγαλύτερος στη χώρα, δεν έχει ούτε ένα αδειοδοτημένο ΧΥΤΑ, ενώ υπάρχουν περισσότερες από 90 ανεξέλεγκτες χωματερές στα όριά του. Η υστέρηση στην υλοποίηση έργων και δράσεων διαχείρισης στερεών αποβλήτων, τόσο σε επίπεδο νομού, όσο και σε επίπεδο περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, είναι μεγάλη και εξαιρετικά ανησυχητική για την έκβαση των απαιτούμενων έργων, ενώ ειδικά σε επίπεδο περιφέρειας, υπάρχει υστέρηση και στο σημαντικό προαπαιτούμενο ενός ολοκληρωμένου περιφερειακού σχεδιασμού.

Τα ανωτέρω εισαγωγικά τονίσθηκαν στη συνέντευξη Τύπου που έδωσαν στο ΤΕΕ/ΤΚΜ εκπρόσωποι των τριών φορέων που ανέλαβαν τη διοργάνωση ημερίδας με θέμα «**Διαχείριση Απορριμμάτων στη Θεσσαλονίκη: Παλαιά Προβλήματα- Νέες Λύσεις**». Την ημερίδα, που θα πραγματοποιηθεί στις 22 Φεβρουαρίου, στο αμφιθέατρο ‘Α.Τσιούμης’ της Πολυτεχνικής Σχολής του Α.Π.Θ., διοργανώνουν το ΤΕΕ/ΤΚΜ, το κλιμάκιο Θεσσαλονίκης της **Ελληνικής Εταιρείας Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων** και το **Συμβούλιο Περιβάλλοντος του Α.Π.Θ.**

Η απόφαση για τη διοργάνωση λήφθηκε γιατί αφ’ ενός πόρισμα ομάδας εργασίας του ΤΕΕ/ΤΚΜ αποδεικνύει σοβαρές ελλείψεις στη διαχείριση των επικινδύνων αποβλήτων και , αφ’ ετέρου επειδή στη πρόσφατη συνεδρίαση του Περιφερειακού Συμβουλίου με θέμα τις άμεσες ανάγκες σε έργα στερεών αποβλήτων, αποδείχθηκε η απουσία ολοκληρωμένου σχεδιασμού.

Όπως είπε ο **πρόεδρος της Αντιπροσωπείας του ΤΕΕ/ΤΚΜ κ. Σωκράτης Φάμελλος**, μεγάλες καθυστερήσεις παρατηρούνται στο Νομαρχιακό Σχεδιασμό για τη Διαχείριση των Στερεών Αποβλήτων , που εγκρίθηκε πριν πέντε χρόνια. *Οι προβλεπόμενες δράσεις και έργα έχουν ‘βγει’ εκτός χρονοδιαγράμματος. Πιο συγκεκριμένα , η σύσταση Νομαρχιακού Συνδέσμου ΟΤΑ, ο Σταθμός Μεταφόρτωσης στη Δυτική Θεσσαλονίκη, το σχέδιο ανακύκλωσης, ο εκσυγχρονισμός της διαχείρισης απορριμμάτων στους ΟΤΑ, είναι έργα και δράσεις που έπρεπε να έχουν υλοποιηθεί τα έτη 2001,2002 και 2003. Όσο για το ΧΥΤΑ στη Μαυροράχη, εκκρεμούν ακόμη αποφάσεις του ΣτΕ και η ανάδειξη του αναδόχου, παρότι πέρασαν τρία χρόνια από την ολοκλήρωση των μελετών.*

Βασικός λόγος που δεν προχώρησαν τα 17 έργα που προέβλεπε ο Νομαρχιακός Σχεδιασμός, συνολικού προϋπολογισμού περίπου 150 εκατ. ευρώ, είναι η μη ανάληψη της συνολικής ευθύνης προώθησης του σχεδιασμού, από αρμόδιο για το αντικείμενο φορέα. Σαν αποτέλεσμα , πολλά έργα δεν είναι μελετητικά ώριμα.

Το θέμα της διαχείρισης των στερεών αποβλήτων πρέπει όμως να αντιμετωπισθεί και σε περιφερειακό επίπεδο. *Το ΤΕΕ/ΤΚΜ, από το 2003 και στη βάση συμπερασμάτων ειδικής ομάδας εργασίας, είχε υποβάλλει πρόταση για περιφερειακό σχεδιασμό όπως και κατάλογο έργων που συνολικά, για την περιφέρεια, είχαν προϋπολογισθεί στα 262 εκατ. ευρώ.*

Σήμερα, παρατηρείται απόλυτη στασιμότητα στο θέμα. Έργα προϋπολογισμού 165 εκατομμυρίων ευρώ στα οποία περιλαμβάνονται όλα τα έργα μεταφόρτωσης, ανακύκλωσης, ενεργειακής αξιοποίησης και επεξεργασίας και διάθεσης των ειδικών αποβλήτων (αδρανή, φρούτα, κλπ.) δεν έχουν ωρίμανση, χρηματοδότηση και φορείς υλοποίησης. Παράλληλα και τα έργα υγειονομικής ταφής, προϋπολογισμού 70 εκατομμυρίων ευρώ, δεν μπορούν να ξεκινήσουν και αντιμετωπίζουν σοβαρά τεχνικά, οικονομικά και διοικητικά προβλήματα, ενώ με βάση τις απαιτήσεις της Ε.Ε. δεν θεωρείται απολύτως εξασφαλισμένο το σύνολο της χρηματοδότησής τους.

Στόχος πρώτης προτεραιότητας πρέπει να είναι το κλείσιμο και η εξυγίανση των 90 και πλέον ανεξέλεγκτων χωματερών που υπάρχουν στο νομό, οι οποίες μακροπρόθεσμα αποτελούν «μικρές τοξικές βόμβες» για τη δημόσια υγεία, είπε πολύ χαρακτηριστικά ο καθηγητής Θεμιστοκλής Κουίμτζης, συντονιστής του Συμβουλίου

Περιβάλλοντος του Α.Π.Θ. Η επικινδυνότητα των ανεξέλεγκτων χωματερών είναι μεγάλη, καθώς με τον αέρα μεταφέρονται χημικές ουσίες επιβλαβείς για τον ανθρώπινο οργανισμό όπως κάδμιο, διοξίνες, υδροχλώριο κ,αλ., ενώ τα εδάφη και τα επιφανειακά και υπόγεια ύδατα μολύνονται από την απόθεση τοξικών μετάλλων.

Η οικονομική διάσταση της διαχείρισης των στερεών απορριμμάτων, με την αξιοποίηση των σύγχρονων τεχνολογικών δυνατοτήτων, αποτελεί ζήτημα που χρήζει σοβαρής προσέγγισης, τόνισε ο **καθηγητής Νικόλαος Μουσιόπουλος, πρόεδρος του Τμήματος Μηχανολόγων Μηχανικών Α.Π.Θ. και συντονιστής του κλιμακίου Θεσσαλονίκης της ΕΕΔΣΑ.** Ο ρυπαίνων θα πρέπει να πληρώνει και ο υπολογισμός του κόστους και η κατανομή των χρεώσεων θα πρέπει να γίνεται με τρόπο ακριβή και δίκαιο.

Η υστέρηση στα έργα διαχείρισης απορριμμάτων είναι περισσότερο από μεγάλη. Στη Θεσσαλονίκη, προσέθεσε ο κ. Μουσιόπουλος, συζητούμε για το κλείσιμο δεκάδων ανεξέλεγκτων χωματερών, όταν πλέον η Ε.Ε. πιέζει για να μην οδηγούνται ανεπεξέργαστα απορρίμματα, στους ΧΥΤΑ, για υγειονομική ταφή. Το κλείσιμο των ανεξέλεγκτων χωματερών, είναι επιβεβλημένο εάν θέλουμε πραγματικά να προσαρμοσθούμε στις επιταγές του Πρωτοκόλλου του Κιότο, για αντιμετώπιση του φαινομένου του θερμοκηπίου, καθώς θα υπάρξει μείωση εκπομπών αερίων όπως μεθανίου και διοξειδίου του άνθρακα.

Στην ημερίδα της 22ας θα εξετασθούν αναλυτικά οι σύγχρονες τεχνολογίες και τρόποι με τους οποίους μπορούν αποτελεσματικά και με συμφέροντες τρόπους, να αντιμετωπισθούν τα προβλήματα που σχετίζονται με τη διαχείριση των στερεών απορριμμάτων.